

קשר עם הורים

פורום - ייצוגים אמינים של שלמות הורית.

מכון חינוך 'דרך כפר'

ינואר 2016

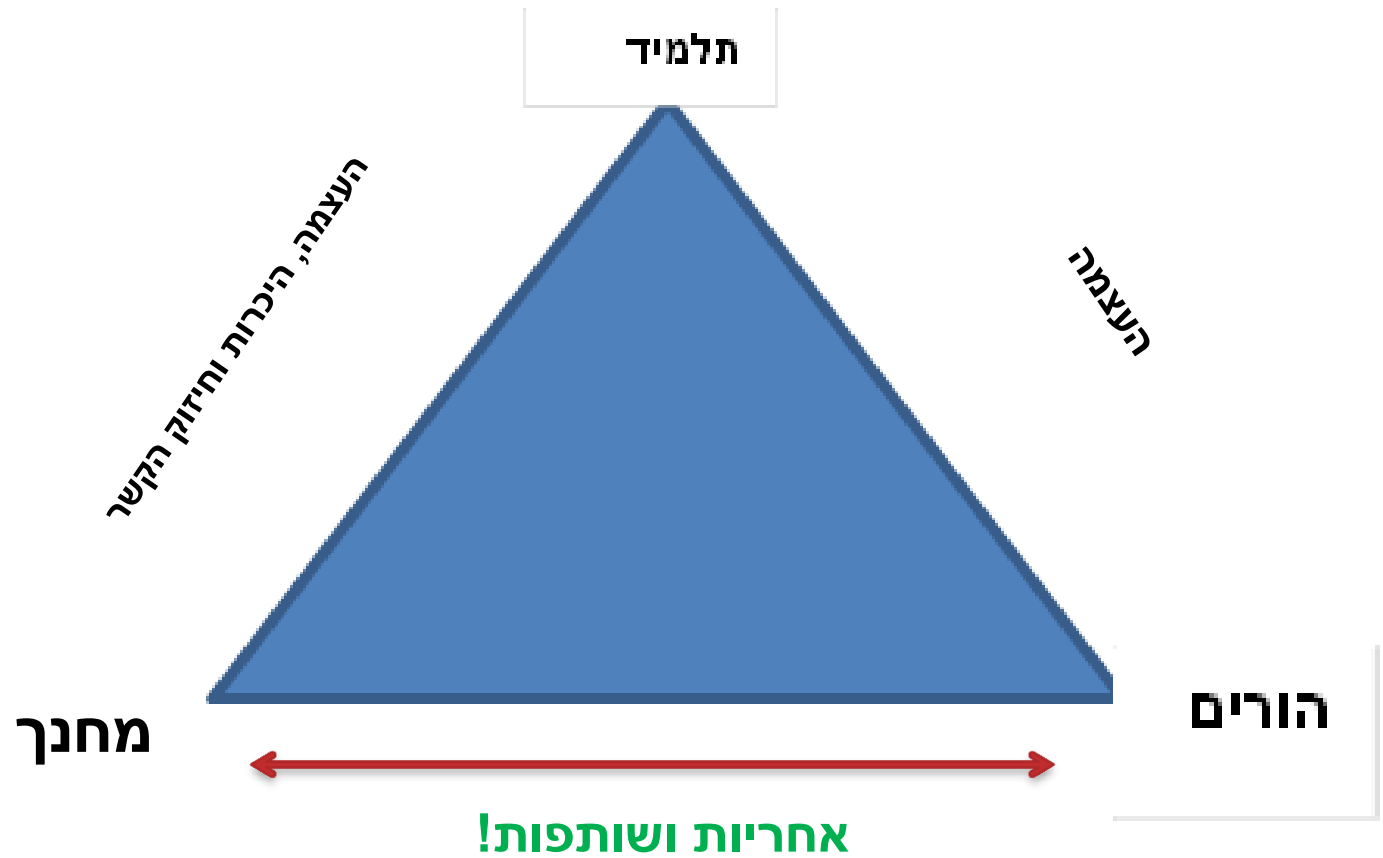
מורן שגב

פונקציית המטרה בחינוך....

ראש/ת משפחה
מתפקד/ת שתורם/ת
לקהילתו/ה

משולש השותפות

הנחות יסוד וממצאים..

"בין הורים למורים בחינוך העל יסודי"

האחריות לחינוך הילדים מוטלת במשותף הן על ההורים והן על מערכת החינוך. ההורים הם ה"מומחים" לילדיהם שלהם ומופקדים על רווחתם ואושרם. מערכת החינוך מהווה מקור לידע מקצועי, ואמונה על מרכיבים חשובים בחינוכם, רווחתם ואושרם של הילדים.

השפעתה של מעורבות הורים משתנה בהתאם לסוג המעורבות, מאפייני התלמיד והמשפחה, מאפייני בית הספר ואנשי ההוראה וההקשר שבתוכו היא מתקיימת.

המחקר מעלה תובנה חד משמעית לפיה מעורבות ההורים בחינוך הממוסד, כאשר היא נעשית בדרך הנכונה והמותאמת לצורכי התלמיד והמשפחה, תורמת להתפתחות הילד המתבגר בכלל ההיבטים: הלימודי, החינוכי, החברתי והרגשי.

האחריות המשותפת והמקבילה בין ההורים לסגל החינוכי דורשת שיתוף פעולה ומעורבות הדדית ביניהם, ואלה מחייבים אמון וכבוד הדדי. אמון זה אינו מובן מאליו ולרוב יש לעמול על פיתוחו.

הנחות יסוד...

- **טכנולוגיות התקשורת המודרניות משנות באופן טכני וקונספטואלי כאחד את ערוצי הקשר בין ההורים לבין קהילת החינוך.**

בין היתר הן מאפשרות זמינות הדדית רבה יותר של המורים וההורים ותורמות לטשטוש הגבולות ביניהם וכן לטשטוש גבולות בין תקשורת בין אישית לתקשורת המונים.

- **בהשוואה למקובל בעולם המערבי החקיקה בישראל דלה ביותר בכל הנוגע לקשרים בין קהילת החינוך למשפחה. בנוסף לכך, בישראל קיימת שונות רבה באופן שבו בתי ספר שונים מיישמים מדיניות מעורבות הורים הלכה למעשה. ייתכן ששונות זו נובעת מהחוסר בהנחיות ברורות בנושא .**

- **בחקיקה ובחקיקת המשנה בישראל חסרות הנחיות ברורות באשר לזכויותיהם, חובותיהם וסמכויותיהם של ההורים ושל אנשי הסגל החינוכי בבואם לממש את אחריותם המשותפת לחינוך הילדים .**

משחק מטקות

מטרה- להצליח להעביר את הכדור מצד לצד כמה שיותר פעמים באמצעות המטקות.

מיד נוצר ציר שנע בין נשיאה באחריות לבין אשמה וחפות.

אחריות משותפת- מקסום היכולות- המצב האידאלי.
אשמה וחפות- מאשים את האחר אני רוצה להוכיח שאני צודק.
בזבוז אנרגיה ומפחית את הסיכוי להצלחה.

מה מניע אותנו?

**8 כוחות מניעים בסיסיים
מעוררים השראה בבני אדם
לפעול ולהשקיע מאמצים.**

כל אדם מושפע במידת מה ממניעים אלו.

**המידה שבה אנו מונעים על ידי כל אחד מהם
יוצר את פרופיל המוטיבציה הייחודי לכל אחד
מאתנו.**

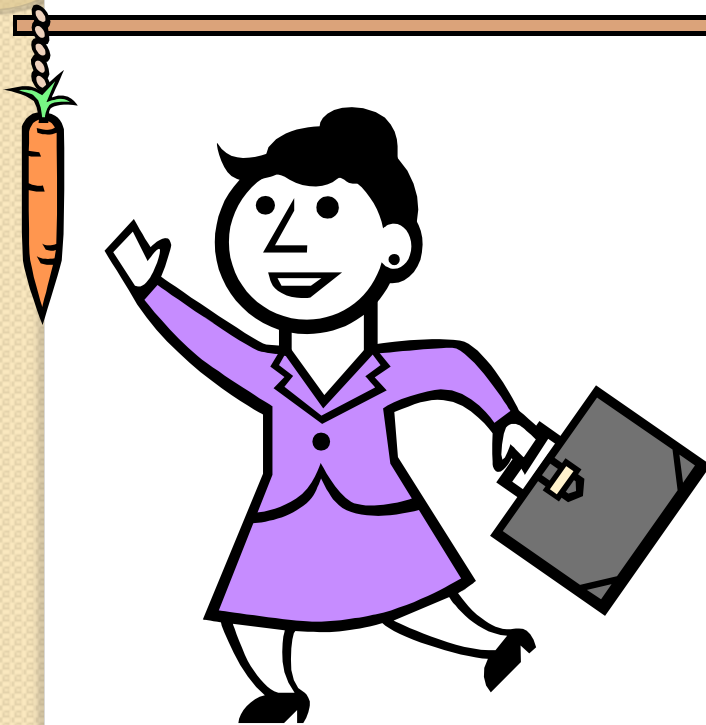
8 הכוחות המניעים:

- חברות
- אוטונומיה
- סטטוס
- סקרנות
- אגרסיביות
- כוח
- הכרה
- השתייכות

מדוע חשוב שמחנכים יכירו את הפרופיל המוטיבציוני שלהם?

כמבוגרים אנו מנסים
להניע באמצעות
הכוחות המניעים
אותנו.

העדפות המחנכים
עלולות להשפיע או
להפריע על
ניסיונותיהם להניע.

הנעת תלמידים להצלחה

כדי להניע את התלמידים על המחנך
להשתמש במגוון שיטות, גישות וטכניקות.

קביעת הטיפוס המוטיבציוני של הילד זה
לא מדע מדויק, המוטיבציה של התלמידים
היא מורכבת מאוד: לכל ילד יש תכונות
המשקפות קטגוריות שונות ומגוונות. אך
ניתן לראות דפוס מסוים אצל כל ילד.

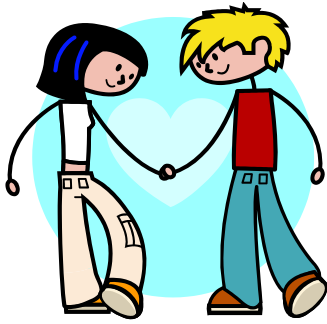
חברות: הצורך להשתייך לחברותא

- אדם בעל חברים רבים מאוד אשר נהנה מן הקשרים עמם.
- אדם שאוהב להיות חלק מקבוצה ואינו אוהב פרויקטים עצמאיים או יחידניים.
- לעיתים הוא מנהיג הקבוצה.
- לרוב משקיע מאמצים בבנייה ושימור של מערכות יחסים עם אחרים.
- אדם שיוזם ומתחזק קשרים באדיקות.
- חברות יכול לבוא לידי ביטוי באופן חיובי (פופולאריות, ידידות) או שלילי (הצטרפות לכנופיות).
- אנשים עם צורך חזק לקשרים משמעותיים מעבר למשפחה.
- אנשים שנהנים מאירועים המוניים ומקהל גדול.
- נהנים לפגוש אנשים חדשים.

אוטונומיה: הצורך בעצמאות

- האדם האוטונומי מוקיר הזדמנויות לעבוד על פרויקטים באופן עצמאי, כי בהם התוצאות תלויות רק בתפקוד שלו.
- הוא שונא לקחת חלק בעבודות קבוצתיות.
- אנשים שהם מקבלי החלטות מטבעם, ומשקיעים אנרגיה רבה בקבלת החלטות ויישומן.
- השמה של אדם אוטונומי בקבוצה או בוועדה מפחיתה באופן משמעותי מהיעילות שלו.

סטטוס: הצורך להיות חשוב

- האדם המונע על ידי סטטוס מודאג מאוד מדעתם של אנשים אחרים באשר לתפקודו והתקדמותו.
- הדימוי העצמי שלו קשור לדעות הזולת עליו.
- הוא להוט להשביע את רצון האחרים ויכול להיות מאוד רגיש לביקורת.
- אדם החושש מאוד לגרום אכזבה או צער לאנשים אחרים.
- אכפת לו מה אנשים אחרים חשים, חושבים ומאמינים.

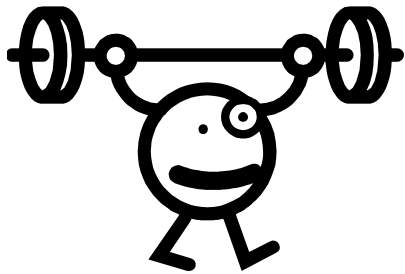
סקרנות: הצורך לדעת

- האדם הסקרן זקוק ללמידה ולידע וצמא למידע חדש.
- סקרנות זו אינה מוגבלת לתחום המומחיות שלו, הוא נהנה ללמוד על אודות כמעט כל נושא.
- האדם הסקרן רוצה ומעריך ידע.
- הוא מרגיש אי נוחות אם הוא מאמין שמסתירים ממנו מידע, והוא מעוניין להשיג מידע חברתי, אישי ומקצועי על אודות אחרים בסביבתו.
- הוא שואל שאלות ללא הרף ונהנה לחקור באופן לא רשמי נושאים המעניינים אותו.
- אנשים אלה נהנים לצפות בתוכניות דוקומנטריות, לקרוא ספרים, מחקרים וכתבי עת, אוהבים משחקי ידע כגון טריוויה. נהנים לעיין במילונים, ואנציקלופדיות. ואוהבים להתעניין בתחומים שונים ורבים.

אגרסיביות: הצורך לתבוע זכויות

- הצורך של האדם באגרסיביות אינו בהכרח שלילי או מזיק.
- ניתן לתעל אגרסיביות לפעילויות חיוביות (מנהיגות, אישיות אסרטיבית) או לפעילויות שליליות (בריונות, איום).
- אנשים אגרסיביים מוכנים (ואף להוטים) להתעמת עם מה שנתפס בעיניהם כחוסר צדק או כחוסר הוגנות.
- עימותים אלו עשויים להיות הולמים חברתית (ויכוח, עמידה על זכויות, אקטיביזם פוליטי) או בלתי הולמים (הפרעה, התגרות, מריבות).
- אנשים תוקפניים מעוניינים בהרחבת טווח השפעתם ורוצים שרגשותיהם ודעותיהם יזכו להכרה וייענו.
- לוחמי חירות, אנשים הנאבקים על צדק והפרת זכויות.

כוח: הצורך בשליטה

- אדם שיש לו צורך חזק בכוח, רואה חשיבות רבה בשליטה ובהשפעה.
- דבר זה אינו צריך להיתפס כתכונה שלילית אלא רק כסוג של השקפת עולם.
- אנשים השואפים לכוח עשויים להיות בעלי דימוי עצמי חזק מאוד או חלש מאוד. הצורך שלהם בכוח עשוי לנבוע מתחושת ביטחון והתנשאות או מתחושת חוסר אונים ונחיתות.
- אנשים המונעים על ידי כוח נהנים מאחריות ומסמכות.
- אנשים שיש להם צורך מוגזם בכוח מתייחסים לכוח כאל אמצעי ולא כאל מטרה, כלומר, הכוח או הסמכות מהווים את המקור לסיפוק או למוטיבציה אצל אותו אדם, הנאה מהכוח עצמו.
- המתונים יותר מבינים שכוח הוא אמצעי להשפיע ומעצים את היכולת להטביע חותם ולגרום לשינויים.

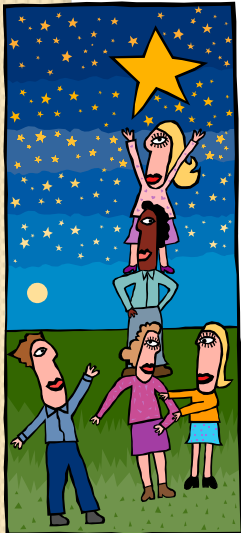

הכרה: הצורך באישור

- רוב האנשים לא מונעים או זוכים להשראה על ידי כישלון, אלא על ידי הכרה ואישור על הישגיהם ומאמציהם.
- אנשים המונעים על ידי הכרה יציגו פרסים, אישורים, תעודות בביתם או במשרד.
- הכבוד והיוקרה מאוד חשובים להם.
- אנשים אלו מרבים להתגאות בהישגים והצלחות.
- חלקם יכולים להיות תחרותיים מאוד.
- יש הבדל בין אלה שצמאים להכרה ומחפשים אותה לשם ההכרה לאלה שנהנים מהכרה בתחומים ספציפיים שבהם הם עוסקים.

השתייכות: הצורך להיות בקשר ולהשתייך

- לאדם המונע על ידי השתייכות יש צורך חזק להיות בקשר עם אנשים אחרים, ארגונים, תנועות ומוסדות.
- אנשים אלו צוברים כוח רב מן ההשתייכות ותחושת השייכות ממערכות יחסים אלה.
- המונעים על ידי השתייכות מחפשים תכופות אחר אישורם של אחרים שבקשר עמם.

התאמה של שיטת הנעה לפרופיל מוטיבציוני

- פרויקטים- מניעים את ההורים **האוטונומיים** או **הסקרנים**
- אנשים- מניעים את ההורים המונעים על ידי **חברות** או **השתייכות**
- שבח- מניע את ההורים המונעים על ידי **סטטוס**, **הכרה** או **השתייכות**
- פרסים- מניעים את ההורים המונעים על ידי **סטטוס**, **הכרה**, **השתייכות** או **כוח**
- יוקרה- מניעה את ההורים **האוטונומיים** או את אלו המונעים על ידי **סטטוס**, **אגרסיביות** או **כוח**
- כוח- מניע את ההורים **האוטונומיים** או **האגרסיביים**, או את אלו המונעים על ידי **כוח**.

מודל מודולרי לחיזוק השותפות החינוכית:

* שיתוף במידע.

** גיבוי.

*** התייעצות.

**** החלטות משותפות- הרמה הגבוהה ביותר.

מה צריך כדי שזה יצליח?

* אינטרס משותף- אין שותפות ללא אינטרס משותף!!!

* לכבד את הנפרדות ולא לשלול אחד את קיומו של השני.

* כל אחד שיעשה את העבודה שלו.

* לסייע אחד לשני.